

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Sekce letová

Podmínky pro provádění seznamovacích letů podle čl. 6 odst. 4a písm. c) nařízení (EU) č. 965/2012, čl. 3 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2018/1976 a čl. 3 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2018/395

CAA-SL-102-6-16

Č. j.: 8012-22-301

Verze: Změna č. 6

Datum účinnosti: 1. 12. 2022

V Praze dne: 1. 12. 2022

Schválil (podpis):

VZ

**Ing. Pavel Matoušek
ředitel SL**

Upozornění:

Datem účinnosti těchto podmínek se zrušuje dokument CAA-SL-102-n-16 ve znění účinném k 1. 6. 2021, č. j. 2808-21-301. Změny oproti předchozí verzi podmínek jsou označeny svislou čarou.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ZMĚNY A OPRAVY

Změny			Opravy		
Číslo změny	Datum účinnosti	Datum záznamu a podpis	Číslo opravy	Datum účinnosti	Datum záznamu a podpis
1	3. 10. 2016	zpracováno			
2	5. 3. 2018	zpracováno			
3	31. 5. 2019	zpracováno			
4	15. 6. 2020	zpracováno			
5	1. 6. 2021	zpracováno			
6	1. 12. 2022	zpracováno			

OBSAH

ZMĚNY A OPRAVY	3
OBSAH	4
PODMÍNKY PRO PROVÁDĚNÍ SEZNAMOVACÍCH LETŮ	5
1. Všeobecně	5
2. Definice	5
3. Podmínky pro provádění seznamovacích letů	6
3.1 Obecná ustanovení	6
3.2 Způsobilost pilotů letadel	6
3.3 Provoz letadel a organizace seznamovacích letů	7
3.4 Posouzení rizik	9
3.5 Vedení záznamů	9

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Podmínky pro provádění seznamovacích letů

1. Všeobecně

- 1.1 Úřad pro civilní letectví (dále jen „ÚCL“) v souladu s bodem ARO.OPS.300, Přílohy II (Část-ARO) nařízení (EU) č. 965/2012 stanovuje tímto dokumentem dodatečné podmínky pro seznamovací lety prováděné letadly jinými než složitými motorovými dle čl. 6, odst. 4a, písm. (c) nařízení (EU) č. 965/201, čl. 3, odst. 2, písm. c) nařízení (EU) 2018/1976 a čl. 3, odst. 2, písm. c) nařízení (EU) 2018/395 (dále jen seznamovací lety).
- 1.2 Seznamovací lety uvedené v odst. 1.1 smí provádět pouze:
- organizace pro výcvik schválena podle nařízení (EU) č. 1178/2011 (dále jen ATO), nebo
 - ohlášené organizace pro výcvik dle nařízení (EU) č. 1178/2011 (DTO), nebo
 - organizace vytvořená za účelem propagace sportovního či rekreačního létání
- za podmínky, že hlavní místo obchodní činnosti organizace se nachází v některém členském státě a organizace letadlo provozují na základě vlastnictví nebo nájmu/pronájmu bez posádky, že let nevytváří zisk vyplácený mimo organizaci a že lety, kterých se účastní osoby, jež nejsou členy organizace, představují pouze okrajovou činnost organizace.
- 1.3 Kromě dále uvedeného musí být:
- a) v případě letounů a vrtulníků při provádění seznamovacích letů splněny následující podmínky bodu NCO.GEN.103 k Části-NCO:
 - i) musí začínat a končit na stejném letišti nebo provozním místě;
 - ii) být provozovány podle pravidel VFR ve dne; a
 - iii) být provozovány pod dozorem osoby, které byla svěřena odpovědnost za jejich bezpečnost.
 - b) v případě kluzáků při provádění seznamovacích letů splněny následující podmínky bodu SAO.GEN.115 k Části-SAO:
 - i) být provozovány podle pravidel VFR ve dne; a
 - ii) být kontrolovány z hlediska bezpečnosti osobou, kterou jmenovala organizace odpovědná za takové lety.
 - c) v případě balónů při provádění seznamovacích letů splněny následující podmínky bodu BOP.BAS.015 k Části-BOP:
 - i) být provozovány podle pravidel VFR ve dne; a
 - ii) být kontrolovány z hlediska bezpečnosti osobou, kterou jmenovala organizace odpovědná za takové lety.
- 1.4 Seznamovací lety uvedené v odst. 1.1 nelze provádět letadly spadajícími do Přílohy I nařízení (EU) 2018/1139, ve znění pozdějších předpisů.

2. Definice

Seznamovací let (Introductory flight)

Jakýkoli krátký let provozovaný za úplatu či jinou protihodnotu provozovaný organizací pro výcvik uvedenou v článku 10a nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 nebo organizací vytvořenou za účelem propagace sportovního či rekreačního létání s cílem získat nové členy či zájemce o výcvik;

[nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění dle nařízení (EU) č. 2018/1975; definice dle nařízení (EU) 2018/1976 a nařízení (EU) 2018/395 se použijí obdobně]

Poznámka: V tomto případě se nejedná o seznamovací lety (familiarisation flights) ve smyslu nařízení (EU) č. 1178/2011.

3. Podmínky pro provádění seznamovacích letů

3.1 Obecná ustanovení

- 3.1.1 Organizací vytvořenou za účelem propagace sportovního či rekreačního létání se v souladu s dokumenty EU/EASA rozumí – „nezisková organizace založená podle použitelného národního práva, jejímž výhradním účelem je sdružování osob se stejným zájmem v rámci všeobecného letectví, které létají pro zábavu nebo provádějí skoky padákem. Organizace by měla mít k dispozici letadla.“¹
- 3.1.2 Okrajová činnost - by měla být chápána jako činnost, která představuje velmi malou část z celkové činnosti organizace, měla by sloužit zejména pro propagaci samotné organizace a/nebo oslovení nových žáků nebo členů. Organizace, která zamýšlí nabízení takových letů jako pravidelnou obchodní činnost nebo organizace, která nabízí pouze seznamovací lety, není považována za organizaci, které splňuje podmínku okrajové činnosti. Stejně tak lety organizované za výhradním účelem, kterým je vytváření příjmu organizace, nejsou považovány za okrajovou činnost.²
- 3.1.3 Organizace uvedené v ust. 1.2 zavedou systém záznamů seznamovacích letů, aby mohly na požádání ÚCL prokázat, že splňují podmínku okrajové činnosti. Dále musí být schopny prokázat, že zisk z těchto letů není vyplácen mimo organizaci. Organizace jsou povinny předat informaci o počtu nalétaných hodin v rámci seznamovacích letů vyplněním příslušného formuláře uveřejněného na webových stránkách ÚCL (viz odkaz níže) za uplynulý kalendářní rok vždy do 31. ledna roku následujícího. ÚCL bude zaznamenané údaje kontrolovat v rámci průběžného dozoru.

Odkaz na formulář naleznete zde:

<https://www.caa.cz/provoz/neobchodni-a-zvladni-provoz/neobchodni-provoz-dle-pravidel-eu/>

Poznámka: V případě ATO mohou být tyto záznamy vedeny v rámci systému dle bodu ORA.GEN.220, Části-ORA, nařízení (EU) č. 1178/2011.

3.2 Způsobilost pilotů letadel pro provádění seznamovacích letů

- 3.2.1 Seznamovací lety mohou provádět piloti, kteří jsou držitelé alespoň průkazů způsobilosti pilota uvedených dále v ust. 3.2.2.
- 3.2.2 Držitelé průkazů způsobilosti uvedených v ust. 3.2.1 musí splňovat příslušné požadavky nařízení (EU) č. 1178/2011 nebo nařízení (EU) 2020/358 nebo nařízení (EU) 2020/357. Aby mohli provádět seznamovací lety, musí dále dosáhnout věku 18 let a mít minimálně:
- (1) Držitel LAPL(A):
 - (a) celkový nálet v letounu 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla v letounu;
 - (2) Držitel LAPL(H):
 - (a) celkový nálet ve vrtulníku 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulníku;
 - (3) Držitel LAPL(S):
 - (a) celkový nálet v kluzáku 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích;
 - (b) celkový nálet v TMG 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v TMG; nebo být držitelem osvědčení FI(S) pro TMG;

¹ Rozhodnutí výkonného ředitele Agentury č. 2014/019/R ze dne 24. dubna 2014, kterým se přijímá výkladový materiál k nařízení (EU) č. 965/2012.

² Rozhodnutí výkonného ředitele Agentury č. 2014/019/R ze dne 24. dubna 2014, kterým se přijímá výkladový materiál k nařízení (EU) č. 965/2012.

- (4) Držitel LAPL(B):
 - (a) celkový nálet v balónu příslušné třídy 50 hodin a z toho 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu *nebo* 50 vzletům a přistání a 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu;
- (5) Držitel PPL(A):
 - (a) celkový nálet v letounu 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla v letounu;
- (6) Držitel PPL(H):
 - (a) celkový nálet ve vrtulníku 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulníku;
- (7) Držitel SPL:
 - (a) celkový nálet v kluzáku 75 hodin a z toho 25 hodin *nebo* 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích *nebo* motorových kluzácích;
 - (b) celkový nálet v TMG 75 hodin a z toho 25 hodin *nebo* 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v TMG; *nebo* být držitelem osvědčení FI(S) pro TMG;
- (8) Držitel BPL:
 - (a) celkový nálet v balónu 50 hodin a z toho 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu *nebo* 50 vzletům a přistání a 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu;

3.3 Provoz letadel a organizace seznamovacích letů

3.3.1 Při provozu a organizaci seznamovacích letů musí být dodrženy požadavky Části-NCO. Lety musí být provedeny v souladu s pravidly létání uvedenými v nařízení (EU) č. 923/2012, ve znění pozdějších předpisů a dále v souladu s předpisem L 2 v případě, kdy nejsou pravidla létání upravena nařízením (EU) č. 923/2012 (zejména Doplněk O, Doplněk P a Doplněk Q tohoto předpisu).

3.3.1.1 Navíc k požadavkům uvedeným v ust. 3.3.1 musí být během seznamovacího letu dodrženy následující podmínky:

- (a) seznamovací lety prováděné letouny, kluzáky a TMG musí být prováděny pouze ze schválených letišť;
- (b) seznamovací lety vrtulníkem nesmí být prováděny nad nehostinným prostředím³;
- (c) při všech letech musí být udržováno stálé obousměrné spojení se stanovištěm služby AFIS, ŘLP *nebo* stanovištěm poskytování informací známému provozu (tzv. stanoviště RADIO);
- (d) v případě ztráty spojení musí být let neprodleně ukončen návratem na letiště; a
- (e) let musí být s ohledem na bezpečnost cestujících proveden bez prudkých manévrů, nesmí být prováděny zatáčky s náklonem větším jak 30° a akrobatické obraty;

3.3.1.2 Navíc k požadavkům uvedeným v ust. 3.3.1 musí být během organizace seznamovacího letu dodrženy následující podmínky:

- (a) osoba odpovědná za organizaci seznamovacích letů je povinna zajistit, že:
 - (i) jmenuje dostatečný počet poučených osob starších 18 let, které jsou nápomocny při organizaci seznamovacích letů;
 - (ii) cestující, kteří se účastní seznamovacího letu, jsou pod neustálým dohledem osoby odpovědné za organizaci *nebo* osob uvedených v písm. (i) a jejich pohyb po letišti/na provozním místě je usměrňován těmito osobami;

³ Definice nehostinného prostředí je uvedena v Příloze I (Část-Definice) k nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění pozdějších předpisů.

- (iii) cestující, kteří se účastní seznamovacího letu, jsou k letadlu přiváděni a od letadla odváděni buď osobami uvedenými v písm. (ii), nebo případně velitelem letadla;
- (iv) otevření kabiny letadla, nastupování a vystupování cestujících bude možné pouze po úplném zastavení motoru letounu (u vícemotorových alespoň jednoho) nebo v případě vrtulníku po úplném zastavení jeho rotoru, pokud letová příručka vrtulníku nestanovuje jinak;
- (v) budou cestující upozorněni na možné následky v případě nesprávného zhodnocení svého zdravotního stavu (srdeční vada, vysoký krevní tlak, nemoci dýchacích cest, apod.);
- (vi) z důvodu zachování bezpečnosti se seznamovacího letu nezúčastní osoby, které jsou pod zjevným vlivem psychoaktivních látek nebo alkoholu;
- (vii) děti do 15 let se mohou seznamovacího letu zúčastnit pouze se souhlasem jejich zákonného zástupce, který také odpovídá za jejich chování na letišti/provozním místě;
- (viii) na místě provádění seznamovacích letů bude veden seznam osob na palubě letadla, který bude obsahovat – jméno, adresu a datum narození; a
- (ix) budou přijata odpovídající opatření k ochraně civilního letectví před protiprávními činy.

Poznámka: Seznam osob na palubě uvedený v písm. viii) uchovává organizátor seznamovacích letů alespoň 3 měsíce od provedení konkrétního letu. Záznamy mohou být vedeny v papírové i elektronické formě.

3.3.1.3 Doplnující podmínky pro seznamovací lety prováděné z provozních míst⁴ – vrtulníky a balóny

- (a) Aniž jsou dotčena ustanovení nařízení (EU) č. 965/2012 musí být při výběru provozního místa dodrženy podmínky stanovené v § 13, odst. 5 a § 14, odst. 5 a 6 vyhlášky č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.⁵
- (b) Za posouzení zda je provozní místo vhodné (způsobilé) ke vzletům a přistáním odpovídá organizátor seznamovacího letu, popř. velitel letadla.
- (c) Při výběru provozního místa musí být zohledněny letová příručka letadla a požadavky Části-NCO.
- (d) Pokud jsou lety prováděny z provozních míst, které jsou uvnitř ATZ, CTR, příp. TMA, musí být zajištěna koordinace se stanovištěm služby AFIS, ŘLP nebo stanovištěm poskytování informací známému provozu (tzv. stanoviště RADIO).
- (e) Na provozním místě budou přijata odpovídající protipožární a záchranná opatření, minimálně v tomto rozsahu:
 - 2 ruční hasicí přístroje odpovídajícího druhu na zemi mimo letadlo;
 - 2 soupravy pro poskytnutí první pomoci; a
 - na místě konání seznamovacích letů bude k dispozici kontakt na nejbližší zdravotnické zařízení.
- (f) V případě balónů musí být udržováno stálé obousměrné spojení s doprovodným vozidlem.

⁴ Definice provozního místa je uvedena v Příloze I (Část-Definice) k nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Pokud plocha sloužící jako provozní místo nemá provozovatele nebo se jedná o plochu, která není plochou vymezenou ke vzletům a přistáním informuje organizátor seznamovacích letů o této činnosti příslušný obecní úřad před jejím vlastním zahájením.

3.4 Posouzení rizik

3.4.1 Organizace musí provést písemné posouzení rizik souvisejících se zajištěním bezpečnosti přepravovaných osob. Toto posouzení by mělo zahrnovat zejména:

- (a) zkušenosti pilota s konkrétně použitým letadlem, zejména s ohledem na míru jeho znalostí letových charakteristik daného letadla v rámci rozsahu hmotností a vyvážení;
- (b) znalosti pilota související s navrhovanými tratěmi, vzdušným prostorem, provozními omezením a nouzovými postupy;
- (c) kritéria související s meteorologickými minimy, dohledností, základnou oblačnosti, směrem a rychlostí větru; a
- (d) jakákoliv další kritéria, která by zajistila vysokou úroveň bezpečnosti osob na palubě.

3.5 Vedení záznamů

3.5.1 Kromě systému záznamů uvedenému v ust. 3.1.3 musí být každý seznamovací let zaznamenán v příslušném poli palubního deníku letadla nebo rovnocenného dokumentu a dále v poli „Poznámky a potvrzení“ zápisníku letů daného pilota. Záznam se provede ve tvaru – INTRODUCTORY FLIGHT (příp. zkratkou IF).

ZÁMĚRNE NEPOUŽITO

ZÁMĚRNE NEPOUŽITO